

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 7. jūnijā
(OR. en)

9545/21

ENFOPOL 218
JAI 681
CT 77
PROCIV 68

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Datums: 2021. gada 7. jūnijs

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 8663/21 + COR 1

Temats: Padomes secinājumi par sabiedrisko vietu aizsardzību
– *Padomes secinājumi (2021. gada 7. jūnijs)*

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par sabiedrisko vietu aizsardzību, kurus Padome (Tieslietas un iekšlietas) apstiprināja 3799. sanāksmē, kas notika 2021. gada 7. jūnijā.

Padomes secinājumi par sabiedrisko vietu aizsardzību

1. ATZĪMĒJOT, ka izturētspējai ir jāsākas ar Eiropas demokrātisko vērtību, iestāžu un dzīvesveida aizsardzību un tajā jāiekļauj visa sabiedrība.
2. UZSVEROT, ka Eiropas Savienības mērķis ir nodrošināt pilsoņiem augstu dzīves līmeni brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, attīstot dalībvalstu kopīgu rīcību policijas sadarbības jomā, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) V sadaļā.
3. UZSVEROT, ka nesenie teroristu uzbrukumi, kas veikti sabiedriskās vietās visā ES, ir aktualizējuši vajadzību pastiprināt centienus uzlabot sabiedrisko vietu aizsardzību.
4. ŅEMOT VĒRĀ mainīgo apdraudējuma situāciju un vajadzību novērst teroristu uzbrukumus, kuru mērķis ir radīt nestabilitāti un bailes mūsu atvērtajās sabiedrībās, un aizsargāt vietējās kopienas no šādiem uzbrukumiem.
5. UZSVEROT to, ka vardarbīga ekstrēmisma radītais terorisma pieaugums neatkarīgi no tā ideoloģiskās motivācijas rada arvien lielākas bažas par sabiedriskām vietām un jo īpaši kulta vietām.
6. ATZĪSTOT, ka sabiedriskas vietas pēc savas būtības tiek uzskatītas par neaizsargātām pret naidīgām un nelikumīgām darbībām, kuru mērķis ir iedragāt drošību un pārvietošanās brīvību, kas veido Savienību un sniedz labumu tās pilsoņiem.
7. PIEBILSTOT, ka, ņemot vērā mūsu digitālās ekonomikas attīstību un interneta, bezvadu tīklu un mobilo tālrunu sakaru plašo izmantošanu, sabiedrisko vietu aizsardzībai ir arī kibersdrošības dimensija.

8. ATZĪSTOT, ka terorisms un vardarbīgs ekstrēmisms, ņemot vērā to propagandu un atspoguļojumu vadošajos plašsaziņas līdzekļos vai sociālajos medijos, pastiprina nedrošības sajūtu un veicina teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē, graujot Eiropas Savienības brīvības, drošības un tiesiskuma telpas pamatvērtības.
9. ATZĪSTOT, ka atsevišķas sabiedriskās vietas un lieli pasākumi, piemēram, kulta vietas, dzelzceļa stacijas, publiskie parki, uzņēmējdarbības teritorijas, tūrisma objekti, universitātes un skolas, liela mēroga sporta un kultūras pasākumi, kā arī masu pulcēšanās un demonstrācijas prasa pienācīgu aizsardzību to rakstura, neaizsargātības un sociālā nozīmīguma dēļ, kā arī uzbrukuma iespējamo draudu un ietekmes dēļ.
10. ATGĀDINOT, ka daži no Eiropā un citos starptautiskos kontekstos notikušo teroristu uzbrukumu veidiem ietver ne tikai šaujamieroču un sprāgstvielu izmantošanu, bet arī viegli pieejamus vienkāršas konstrukcijas ieročus, piemēram, aukstos ieročus un transportlīdzekļus, jo īpaši nomātus vai zagtus transportlīdzekļus, lai tiešā veidā nodarītu kaitējumu un apdraudētu iedzīvotāju dzīvību.
11. ATZĪMĒJOT, ka sabiedrisko vietu aizsardzībai vajadzētu balstīties uz holistisku un horizontālu pieeju, kas savieno ES un attiecīgās valstu un vietējās stratēģijas, kā arī uz publiskā un privātā sektora partnerībām.
12. ATZINĪGI VĒRTĒJOT 2020. gada 9. decembrī pieņemto Komisijas ES terorisma apkarošanas programmu, kurā noteiktas galvenās darbības, kas pašlaik tiek īstenotas vai ko paredzēts veikt ES līmenī, lai uzlabotu sabiedrisko vietu aizsardzību.
13. ŅEMOT VĒRĀ, ka tiesībaizsardzības iestādēm ir būtiska nozīme teroristu uzbrukumu novēršanā, kā arī sabiedrisko vietu drošības un aizsardzības nodrošināšanā, proti, sadarbojoties un veidojot partnerības ar citām attiecīgām ieinteresētajām personām, piemēram, vietējām pašvaldībām, universitātēm, privātiem apsaimniekotājiem un vietējām kopienām.
14. UZSVEROT, cik svarīga ir pārrobežu sadarbība un koordinācija tiesībaizsardzības spēju uzlabošanā un tādas labas prakses apzināšanā, ko var izmantot sabiedrisko vietu apsaimniekotāji, piemēram, drošības pasākumi lielu sporta pasākumu laikā, sabiedriskā transporta objektos, starptautisko lidostu publiskajās zonās un tūrisma objektos.

15. ATZĪSTOT jauno tehnoloģiju nozīmi sabiedrisko vietu aizsardzībā, jo īpaši attiecībā uz draudu atklāšanu un lielu datu kopu analīzi, vienlaikus garantējot iedzīvotāju pamattiesības un brīvības,

PADOME

16. MUDINA Komisiju turpināt centienus, kas veikti, lai sāktu un finansētu tādas iniciatīvas kā ES forums par sabiedrisko vietu aizsardzību, mācību programmas un projekti Iekšējās drošības fonda un pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" ietvaros, un turpināt īstenot programmas, kuru pamatā ir brīvprātīgo ekspertu veikta salīdzinošā izvērtēšana, un AICINA KOMISIJU izpētīt papildu iespējas, kā atbalstīt projektus un iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot sabiedrisko vietu aizsardzību un kopienu izturētspēju, proti, veicot 2017. gada rīcības plānā sabiedrisko vietu aizsardzībai ierosinātās darbības un 2020. gada ES terorisma apkarošanas programmā noteiktās prioritātes.
17. UZSVER, cik svarīga ir izturētspēja, aizsardzības risinājumu izstrāde un DALĪBVALSTU tiesībaizsardzības iestāžu sadarbības un savstarpējās palīdzības pastiprināšana saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu ar Eiropola un tīkla "Atlas" atbalstu, reaģējot uz teroristu uzbrukumiem un sarežģītām ārkārtas situācijām, lai risinātu krīzes situācijas, daloties ar aprīkojumu, tehnoloģijām, īpašām policijas vienībām, kā arī sniedzot tehnisku atbalstu un speciālās zināšanas. Saskaņā ar šo mērķi IEROSINA stiprināt ātrās reaģēšanas dienestu darbinieku spējas atklāt aizdomīgu uzvedību un priekšmetus krīzes situācijās.
18. MUDINA DALĪBVALSTIS atbalstīt integrētas drošības koncepciju izstrādi un īstenošanu sabiedriskās vietās.
19. IESAKA *CEPOL* un tiesībaizsardzības tīkliem, jo īpaši tiem, kas iesaistīti ES praktiķu forumā sabiedrisko vietu aizsardzībai (*EUCPN, Atlas, AIRPOL, RAILPOL, AQUAPOL, ENLETS*, ES augsta riska drošības tīkls), savās mācību un darba programmās ņemt vērā stratēģiskos mērķus, kas saistīti ar sabiedrisko vietu aizsardzību, lai uzlabotu saskaņotību un sinerģiju.

20. UZSVER, cik svarīga ir pētniecība un izstrāde DALĪBVALSTU un ES līmenī, tostarp ES Inovāciju centra iekšējai drošībai turpmākās iniciatīvas, lai izstrādātu rīkus sabiedrisko vietu aizsardzībai.
21. MUDINA Eiropolu saskaņā ar tā juridiskajām pilnvarām un, ņemot vērā prioritāšu noteikšanas mehānismus starp DALĪBVALSTĪM un inovācijas laboratoriju, turpināt pētīt digitālās tehnoloģijas un pretpasākumus, ko izmantotu pret teroristu uzbrukumiem sabiedriskās vietās, lai ieguvēji būtu DALĪBVALSTIS un visi Eiropas pilsoņi. Šajā pētniecībā galveno uzmanību varētu pievērst sprāgstvielu atklāšanas metožu izstrādei, aizsardzībai pret bezpilota lidaparātiem, smagajai kibernetizācijai un mākslīgajam intelektam lielu datu kopu apstrādē, pilnībā ievērojot attiecīgos datu aizsardzības noteikumus un standartus. Papildus ātrai un lietderīgai operatīvās informācijas apmaiņai ar DALĪBVALSTĪM būtu pastāvīgi jāapmainās ar rezultātiem gada pārskatu veidā un īstenojot rokasgrāmatas par sabiedrisko vietu aizsardzību ar atjauninātu informāciju un ieteikumiem DALĪBVALSTU tiesībaizsardzības iestādēm.
22. IESAKA Eiropolam, *ENISA*, *eu-LISA* un citiem attiecīgiem ES dalībniekiem savu attiecīgo pilnvaru robežās sniegt atbalstu DALĪBVALSTĪM attiecībā uz smagu kibernetizācijas novēršanu un publiskā apgaismojuma sistēmu, mobilo sakaru, publisko videonovērošanas sistēmu un citu sistēmu sabotāžu, kas var ietekmēt sabiedrisko vietu drošību.
23. UZSVER Eiropola inovācijas laboratorijā un citās ES aģentūrās veiktās pētniecības un izstrādes nozīmi, lai izstrādātu aizsardzības pasākumus un pretpasākumus pret bezpilota lidaparātiem un to izmantošanu kombinācijā ar šaujamieročiem un sprāgstvielām, un AICINA DALĪBVALSTIS atbalstīt Komisijas Eiropas programmu bezpilota gaisa kuģu sistēmu apkarošanas kompleksu testēšanai un labās prakses apmaiņai.

24. IESAKA *CEPOL* turpināt atbalstīt ES tiesībaizsardzības mācību programmas par sabiedrisko vietu un viegli pieejamu mērķu drošību un aizsardzību, kritiskās infrastruktūras aizsardzību, liela mēroga pasākumu drošību, uzvedības atklāšanu, iekšnieku draudiem, *CBRN*/sprāgstvielu atklāšanu, pretpasākumiem un aizsardzību no bezpilota lidaparātiem un aktīviem šāvējiem.
25. UZSVER, ka DALĪBVALSTĪM ir jāstrādā pie tā, lai izstrādātu un, ja iespējams, īstenotu un/vai uzlabotu valsts, kā arī reģionālās un vietējās stratēģijas vietējo kopienu un sabiedrisko vietu izturētspējas paaugstināšanai.
26. MUDINA DALĪBVALSTIS izstrādāt, iesaistīties un aktīvi piedalīties projektos, kas saistīti ar sabiedrisko vietu un pārpildītu vietu aizsardzību, veidojot sinerģiju starp starptautiskajām un valsts ieinteresētajām personām, piemēram, reģionālajām/vietējām iestādēm, tiesībaizsardzības iestādēm, privātiem apsardzes uzņēmumiem, privātuzņēmumiem u. c., ar mērķi sadarboties un dalīties zināšanās, kas palīdz samazināt riskus un uzlabot viedo un drošo tehnoloģiju izmantošanu sabiedrisko vietu aizsardzībai.
27. UZSVER drošas operatīvās un ES savietojamas komunikācijas nozīmi, lai tiesībaizsardzības iestādes un citi drošības speciālisti spētu nodrošināt pienācīgu aizsardzību un reaģēt pārobežu sadarbības gadījumos saistībā ar sabiedriskām vietām un liela mēroga pasākumiem, un AICINA DALĪBVALSTIS arī turpmāk atbalstīt ES iniciatīvas, kuru mērķis ir uzlabot esošās sistēmas un ES mēroga savietojamas komunikācijas sistēmas sabiedriskajai drošībai, jo īpaši "Apvārsnis 2020" projektu "*BroadWay*".
28. IESAKA DALĪBVALSTĪM izskatīt savu valsts tiesisko regulējumu, lai ierobežotu nelegitīmu auksto ieroču nēsāšanu sabiedriskās vietās un liela mēroga pasākumos, kā arī apsvērt iespēju izstrādāt īpašus aizsardzības pasākumus attiecībā uz kulta vietām, un AICINA KOMISIJU izskatīt pašreizējās iespējas un iespējamās turpmākās iniciatīvas, lai vēl vairāk uzlabotu aizsardzību ES līmenī.
29. MUDINA DALĪBVALSTIS turpināt pētīt un analizēt drošības norādījumus un rīkus transportlīdzekļu nomas uzņēmumiem, lai novērstu un mazinātu tādu uzbrukumu risku sabiedriskās vietās, kuros izmanto transportlīdzekli, un AICINA KOMISIJU izpētīt iespējas, kā ES līmenī novērst un mazināt tādu uzbrukumu ietekmi, kuros izmanto transportlīdzekli.

30. AICINA DALĪBVALSTIS pārbaudīt savus valsts tiesību aktus un vietējo regulējumu, lai nodrošinātu, ka tajos ir paredzēti skaidri noteikumi par administratīvajām prasībām un pienākumiem tiem, kas plāno un pārvalda sabiedrisko vietu drošību, un ATZĪMĒ KOMISIJAS mērķi izpētīt iespējas noteikt obligātos pienākumus sabiedrisko vietu apsaimniekotājiem.
31. IESAKA DALĪBVALSTĪM turpināt plānot un organizēt praktiskas mācības un kopīgas mācības vietējām iestādēm, tiesībsardzības iestādēm, civilās aizsardzības struktūrām, neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestiem, privātuzņēmumiem, privātiem apsardzes uzņēmumiem un citām ieinteresētām personām, lai uzlabotu tiesībsardzības iestāžu un ātrās reaģēšanas dienestu personāla sagatavotību un reaģēšanas spējas.
32. UZSVER, ka DALĪBVALSTĪM būtu jānodrošina piemēroti instrumenti, tostarp esošie ES norādījumi vietējām iestādēm, lai veiktu pienācīgu riska un neaizsargātības novērtējumu, un norādījumi par aizsardzības pasākumiem, kā arī ES tīkli un valsts forumi zināšanu un paraugprakses apmaiņai starp minētajām iestādēm.
33. AICINA DALĪBVALSTIS vairot pilsētu informētību par esošajām ES iniciatīvām un forumiem, kas veicina apmaiņu ar labo praksi un atbalsta vietējā līmenī izstrādātus projektus, un AICINA KOMISIJU sākt īstenot ES apņemšanos par pilsētu drošību un noturību, par ko tika paziņots 2020. gada ES terorisma apkarošanas programmā.
34. MUDINA DALĪBVALSTIS, izmantojot vides plānošanas metodes (*CPTED*) vietējā līmenī un publiskā un privātā sektora partnerības un projektus, iekļaut noziedzības novēršanu, kā sabiedrisko vietu aizsardzības mehānismu, proti, lai novērstu ietriekšanos ar transportlīdzekļi, sprādzienus, *CBRN* draudus, paštaisītu degierīču izmantošanu, aktīvu šāvēju uzdarbošanos un citus *modus operandi* tādās vietās kā dzelzceļa un metro stacijas, starptautisko lidostu publiskās zonas, kulta vietas, uzņēmējdarbības teritorijas, tūrisma objekti (piemēram, pieminekļi un muzeji), universitātes un skolas un citās vietās, kas varētu būt ieteiktas riska novērtējumā.